

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu Mgr. Alexandra Krysla, soudce Mgr. Lukáše Pišvejce (soudce zpravodaj) a soudkyně JUDr. Veroniky Burianové ve věci

žalobce: **Greenwatch z.s.**, IČ 22612505, sídlem Tyršova 273, 330 24 Vlkýš - Heřmanova Huť

proti
žalovanému: **Krajský úřad Plzeňského kraje**, sídlem Škroupova 18, 306 13 Plzeň

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 10. 5. 2018, č. j. PK-RR/2076/18

takto:

- I. Rozhodnutí žalovaného ze dne 10. 5. 2018, č. j. PK-RR/2076/18, se zrušuje a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný je povinen zaplatit žalobci náklady řízení ve výši 3 000 Kč ve lhůtě do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

I.

Napadené rozhodnutí

1. Žalobce se žalobou domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 10. 5. 2018, č. j. PK-RR/2076/18 (dále jen „napadené rozhodnutí“), jímž bylo zamítnuto jako nepřípustné odvolání žalobce a potvrzeno rozhodnutí Městského úřadu Domažlice, odboru výstavby a plánování (dále jen „prvoinstanční orgán“), ze dne 23. 5. 2017, č. j. MeDO-38971/2017-Ze (dále jen „prvoinstanční rozhodnutí“), jímž byla prodloužena platnost územního rozhodnutí na stavbu „Domažlice vybudování cyklostezky pod mostem č. 193024, Kozinova ulice“ na pozemku parc. č. 2548/5, 2573, 2596/2, 2599/7, 2599/8, 4807/1, 4971/4, to vše katastrálním území Domažlice, a to do 9. 4. 2021.

II.

Žaloba

2. Žalobce úvodem shrnul dosavadní průběh správního řízení.
3. Žalobce je toho názoru, že rozhodnutí je nezákonné a samotné odůvodnění napadeného rozhodnutí je zcela protichůdné a zmatečné. Žalovaný ve svém odůvodnění rozhodnutí uvádí, že zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny je ve vztahu speciality (tzv. „lex specialis“). Podle znění § 2 odst. 1 zákona o ochraně přírody a krajiny lze za zájmy ochrany přírody a krajiny chráněná tímto právním předpisem považovat péči o volně žijící živočichy, planě rostoucí rostliny a jejich společenstva, o nerosty, horniny, paleontologické nálezy a geologické celky, péče o ekologické systémy a krajinné celky, jakož i péče o vzhled a přístupnost krajiny. Z odstavce 2 ustanovení § 70 zákona č. 114/1992 Sb., dále plyne, že občanskému sdružení nebo spolku/zapsanému spolku přiznává tento zákon postavení účastníka řízení, jedná-li se o takové občanské sdružení nebo spolek/zapsaný spolek, jehož hlavním posláním podle stanov je ochrana přírody a krajiny, a jde-li současně o řízení, v němž mohou být zájmy ochrany přírody a krajiny chráněné podle tohoto speciálního zákona dotčeny. Pokud občanské sdružení nebo spolek/zapsaný spolek splní všechny zákonem stanovené podmínky, vstupuje do procesu správního řízení se všemi právy a oprávněními, které jemu z toho plynou. Je oprávněn účastnit se předmětného správního řízení a příslušný správní orgán s ním musí jako s účastníkem po celou dobu trvání řízení jednat. Občanské sdružení nebo spolek/zapsaný spolek pak, kromě jiného, může podle § 89 odst. 4 věta třetí stavebního zákona v územním řízení uplatňovat námitky v rozsahu, v jakém je projednávaným záměrem dotčen veřejný zájem, jehož ochranou se podle zvláštního právního předpisu občanské sdružení nebo spolek zabývá. Vznesené námitky je nutno posoudit právě s přihlédnutím ke konkrétním zájmům, které občanské sdružení nebo spolek v dotčeném správním řízení hájí. Žalobce je spolkem, jehož hlavním posláním podle stanov spolku je ochrana životního prostředí, přírody, krajiny a uplatňování práv s tím spojených. Výše uvedená podmínka je tedy splněna. V původní žádosti města Domažlice o vydání územního rozhodnutí o umístění stavby Domažlice cyklostezka pod mostem č. 193024 Kozinova ulice, bylo odborem životního prostředí vydáno Koordinované závazné stanovisko č.j. OŽP-185/12-47853/2012/Mar), kde orgán ochrany přírody a krajiny shrnul, že se zásahem do významného krajinného prvku-údolní niva a vodní tok – souhlasí za splnění uvedených podmínek: (a) kromě plochy vlastní stavby nebude zasahováno do údolní nivy, b) koryto vodního toku v prostoru překrytí bude rozšířeno dle technických možností. Uvedl, že údolní niva a vodní tok je významným krajinným prvkem dle zákona č. 114/1992 Sb., dále dotčené pozemky jsou součástí místního územního systému ekologické stability a plní funkci lokálního biokoridoru a lokálního biocentra, rozšířením prostoru koryta pod překrytím bude zvýšena migrační průchodnost pod navrhovanou

cyklostezkou. Ostatní zájmy chráněné podle tohoto zákona dotčeny nebudou. V rámci žádosti města Domažlice o prodloužení platnosti územního rozhodnutí se orgán ochrany přírody a krajiny nikterak nevyjádřil, tudíž zůstalo v platnosti jeho původní závazné stanovisko (viz výše), ale i přesto žalovaný ve svém rozhodnutí rozporuplně uvádí, že dotčený orgán přírody a krajiny setrval na svém stanovisku vydaném v územním řízení z roku 2013 a zároveň dále uvádí, že záměrem žadatele v řízení o prodloužení platnosti územního rozhodnutí nejsou dotčeny zájmy ochrany přírody a krajiny v rozsahu jeho kompetencí dle § 76 a 77 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny. Z těchto důvodů výše uvedených dospěl odvolací orgán k závěru, že v projednávané věci se nejedná o záměr, jímž mohou být dotčeny veřejné zájmy ochrany přírody a krajiny chráněné zákonem 114/1992 Sb. Zároveň je nesporné, že orgán ochrany přírody a krajiny na svém závazném stanovisku vydaném v územním řízení setrval i v řízení o prodloužení platnosti územního rozhodnutí, neboť ačkoliv mu bylo řádně oznámeno zahájení řízení o prodloužení platnosti územního rozhodnutí k žádosti města Domažlice, nevyužil možnost vydat v řízení navazující závazné stanovisko ve smyslu § 4 odst. 4 stavebního zákona. Z takového jednání odvolací orgán vyvodil, že se podmínky v zájmovém území nezměnily a že stále platí souhlas dotčeného orgánu ochrany přírody a krajiny se záměrem žadatele, města Domažlice, a k prodloužení platnosti vydaného (pravomocného) územního rozhodnutí pro umístění stavby nemá námitek. V závěru napadeného rozhodnutí uvádí, že v předmětném řízení o prodloužení platnosti územního rozhodnutí nedošlo k naplnění všech zákonných podmínek pro účastenství spolku Greenwatch, z.s., kterému rovněž nesvědčí právo se proti napadenému rozhodnutí správního orgánu prvního stupně č. j. MeDO-38971/2017-Ze ze dne 23. 5. 2017 odvolat. Jak již bylo zmíněno, podmínky pro vznik účastenství občanského sdružení nebo spolku/zapsaného spolku v územním řízení, potažmo v řízení o prodloužení platnosti územního rozhodnutí, podle § 85 odst. 2 písm. c) stavebního zákona ve spojitosti s ustanovením § 70 odst. 2 a 3 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, musejí být splněny kumulativně. Nesplnění byť i jedné ze zákonem stanovených podmínek účastenství vylučuje. Žalobce je toho názoru, že ze strany žalovaného došlo nejen k nesprávnému posouzení otázky účastenství žalobce v řízení, ale i k nesprávnému posouzení/zhodnocení stanoviska orgánu ochrany přírody a krajiny, který vydal souhlasné stanovisko se zásahem do významného krajinného prvku – údolní niva a vodní tok, ale za stanovených podmínek. Ze souhlasného stanoviska nemůže žalovaný vyvodit závěr, že nejsou dotčeny zájmy ochrany přírody a krajiny, dle zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, a to vše za situace, kdy orgán ochrany přírody a krajiny ve výše zmiňovaných podmínkách uvádí: „Údolní niva a vodní tok je významným krajinným prvkem v souladu s § 3 odst. 1 písm. b) zákona č. 114/1992 Sb., v souladu s § 4 odst. 2 citovaného zákona jsou významné krajinné prvky chráněné před poškozením a ničením, k zásahům, které by mohly vést k poškození nebo zničení významného krajinného prvku nebo ohrožení či oslabení jeho ekologicko-stabilizační funkce si musí ten, kdo takové zásahy zamýšlí, opatřit jeho ekologické stanovisko podle § 4 odst. 2 citovaného zákona, dotčené pozemky jsou součástí místního územního systému ekologické stability a plní funkci lokálního biokoridoru a lokálního biocentra, rozšířením prostoru koryta pod překrytím bude zvýšena migrační průchodnost pod navrhovanou cyklostezkou. Případné kácení mimo lesních porostů je nutno předem projednat ve smyslu § 8 odst. 1 citovaného zákona. Ostatní zájmy chráněné podle tohoto zákona dotčeny nebudou.“

4. Závěrem žalobce citoval judikaturu Nejvyššího správního soudu a argumentaci Veřejného ochránce práv týkající se účasti spolků v územním řízení.

III.

Shodu s prvopisem potvrzuje L. C.

Vyjádření žalovaného k žalobě

5. Žalovaný navrhl zamítnutí žaloby, plně odkázal na odůvodnění napadeného rozhodnutí.

IV.

Posouzení věci soudem

6. V souladu s § 75 odst. 1, 2 s.ř.s. vycházel soud při přezkoumání napadeného rozhodnutí ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu, a napadené rozhodnutí přezkoumal v mezích žalobních bodů uplatněných v žalobě. O věci samé rozhodl soud podle § 51 odst. 1 s. ř. s. bez nařízení jednání, neboť žalobkyně i žalovaný s tím vyslovili souhlas.

V.

Rozhodnutí soudu

7. Žaloba je důvodná.
8. Klíčovým rozhodovacím důvodem, na kterém stojí závěr o nepřipustnosti odvolání žalobce, je úvaha žalovaného, že žalobci jakožto spolku, jehož posláním je ochrana přírody a krajiny, je umožněno být účastníkem pouze v těch řízeních, v nichž je dotčen zájem chráněný zákonem o ochraně přírody a krajiny. V projednávané věci podle žalovaného žádný zájem chráněný daným zákonem dotčen není, proto je účastenství žalobce vyloučeno. Žalobce není „*univerzálním dohlížitelem*“ nad zákonností postupu správních orgánů. Žalovaný se ve své argumentaci opírá o skutečnost, že v řízení o prodloužení platnosti územního rozhodnutí nebyl dotčený orgán ochrany přírody a krajiny nijak aktivní, je tak nezbytné vycházet z jeho stanoviska v původním řízení (Koordinované závazné stanovisko ze dne 17. 12. 2012, č. j. OŽP-185/12-47853/2012/Mar), v němž bylo vydáno územní rozhodnutí. Podle žalovaného ze stanoviska dotčeného orgánu vyplývá, že k ohrožení přírody dojít nemůže.
9. Se závěry žalovaného se soud neztotožnil. Je jistě pravdou, že žalobce není „*univerzálním dohlížitelem*“ nad zákonností, platí však, že pokud dojde ke sporu k naplnění kritéria účasti spolku v územním řízení (tj. zda je či není v řízení dotčen zájem chráněný zákonem o ochraně přírody a krajiny) je nezbytné, aby se správní orgán s touto otázkou jasně vypořádal. Stanovisko dotčeného orgánu může být pro posouzení věci relevantní, přesto pokud potenciální účastník vznáší konkrétní argumenty ve prospěch svého účastenství, musí se k dané otázce správní orgán vyjádřit, není možné vycházet např. toliko z pasivity dotčeného orgánu. V této souvislosti je třeba si uvědomit, že ne vždy budou zájmy a stanoviska dotčeného orgánu totožné se zájmy spolku, pokud by totiž byly, účast spolků v řízení by postrádala smysl.
10. Soud zároveň zdůrazňuje, že z obsahu shora uvedeného stanoviska dotčeného orgánu ochrany přírody a krajiny v původním řízení vyplývá přesný opak toho, co dovozuje žalovaný, – tj. že územním záměrem může být příroda a krajina dotčena. Dotčený orgán uvážil, že „Dle § 65 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny ve znění pozdějších předpisů: Se zásahem do významného krajinného prvku - údolní niva a vodní tok - souhlasíme za těchto podmínek: a) Kromě plochy vlastní stavby nebude zasahováno do údolní nivy; b) Koryto vodního toku v prostoru překrytí bude rozšířeno dle technických možností. Orgán ochrany přírody a krajiny vycházel z následujících skutečností: - údolní niva a vodní tok je významným krajinným prvkem v souladu s § 3 odst. 1 písm. b) zákona č. 114/1992 Sb., - v souladu s § 4 odst. 2 citovaného zákona jsou významné krajinné prvky chráněné před

poškozováním a ničením, - k zásahům, které by mohly vést k poškození nebo zničení významného krajinného prvku nebo ohrožení či oslabení jeho ekologicko-stabilizační funkce si musí ten, kdo takové zásahy zamýšlí, opatřit závazné stanovisko podle § 4 odst. 2 citovaného zákona, - dotčené pozemky jsou součástí místního územního systému ekologické stability a plní funkci lokálního biokoridoru a lokálního biocentra, - rozšířením prostoru koryta pod překrytím bude zvýšena migrační průchodnost pod navrhovanou cyklostezkou. Případné kácení mimolesních je nutno předem projednat ve smyslu § 8 odst. 1 citovaného zákona. Ostatní zájmy chráněné podle tohoto zákona dotčeny nebudou. (zvýrazněno žalovaným)“ Dotčení zájmů chráněných zákonem o ochraně přírody a krajiny je zcela evidentní již z žalovaným podtržené části stanoviska „se zásahem do významného krajinného prvku souhlasíme.“ Významný krajinný prvek je ve smyslu zákona o přírodě hodnotou jím chráněnou (viz § 2 odst. 1 ve spojení s § 3 odst. 1 písm. b) zákona). Samotná skutečnost, že dotčený orgán se zásahem souhlasí, je pro účastenství žalobce nepodstatné (viz shora), klíčová je skutečnost, zda k zásahu do přírody a krajiny může dojít. Tento předpoklad byl v projednávané věci naplněn, proto žalovaný pochybil, když účastenství žalobce nepřipustil.

11. Vzhledem k tomu, že podaná žaloba byla důvodná, zrušil soud napadené rozhodnutí pro nezákonnost (§ 78 odst. 1 s.ř.s.) a současně věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení (§ 78 odst. 4 s.ř.s.). V tom bude správní orgán vázán výkladem soudu a shora vysloveným právním názorem (§ 78 odst. 5 s.ř.s.).

VI.

Náklady řízení

12. Žalobce měl ve věci plný úspěch, proto mu soud v souladu s § 60 odst. 1 s.ř.s. přiznal právo na náhradu nákladů řízení. Náklady řízení spočívají v zaplaceném soudním poplatku za žalobu ve výši 3 000 Kč. Lhůtu k plnění určil soud podle § 160 odst. 1 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve spojení s § 64 s.ř.s.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost. Kasační stížnost musí být podána do dvou týdnů po doručení rozsudku. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu; lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u Krajského soudu v Plzni.

Plzeň dne 27. 4. 2020

Mgr. Alexandr Krysl v.r.
předseda senátu